

Spis treści

Wykaz ważniejszych oznaczeń.....	5
Definicje pojęć.....	7
1. Wstęp	9
2. Cel i zakres pracy.....	13
3. Stan zanieczyszczenia otoczenia na przestrzeni lat	15
3.1. Skażenie powietrza.....	15
3.2. Skażenia występujące w aglomeracji szczecińskiej.....	23
3.2.1. Pomiary skażenia powietrza.....	23
3.2.2. Skażenie powietrza tlenkami siarki	32
3.2.3. Skażenie powietrza tlenkami azotu	33
3.2.4. Skażenie powietrza pyłem zawieszonym PM 10	34
3.2.5. Średnie roczne skażenie powietrza.....	37
4. Charakterystyka skażeń powodowanych przez silniki spalinowe	41
4.1. Oddziaływanie silników o zapłonie iskrowym	41
4.2. Oddziaływanie silników o zapłonie samoczynnym	42
4.3. Oddziaływanie paliwa silnikowego na skażenie atmosfery.....	43
4.3.1. Spalanie oleju napędowego w silniku SW 680	43
4.3.2. Spalanie estru metylowego kwasu tłuszczowego oleju rzepakowego w silniku SW 680	46
4.3.3. Spalanie benzyny.....	48
4.3.4. Spalanie paliwa etanolowego	49
4.3.5. Spalanie mieszaniny paliwa etanolowego i benzyny w stosunku 50:50	50
5. Badanie parametrów eksploatacyjnych silnika	53
5.1. Jednostkowe zużycie paliwa	53
5.1.1. Wprowadzenie	53
5.1.2. Charakterystyka gęstości czasowej jednostkowego zużycia paliwa.....	55
5.1.3. Zastępcze jednostkowe zużycie paliwa	59
5.1.4. Badania symulacyjne jednostkowego zużycia paliwa	64
5.2. Zadymienie spalin	71
5.2.1. Zadymienie spalin z silników o wtrysku bezpośrednim	71
5.2.2. Zadymienie spalin z silników o wtrysku komorowym.....	79
5.3. Elastyczność silników spalinowych napędzających pojazdy.....	82
5.3.1. Elastyczność silników samochodów ciężarowych Scania	82
5.3.2. Elastyczność silników samochodów ciężarowych innych typów	86
5.3.3. Elastyczność silników samochodów osobowych	88
6. Analiza wyników badań	93
6.1. Samochody osobowe.....	93
6.2. Samochody ciężarowe.....	93
6.3. Zużycie paliwa	94
6.4. Zadymienie spalin	97
6.5. Elastyczność silnika	99

6.6. Zależność między zawartością SO ₂ i NO ₂ w powietrzu a parametrami eksploatacyjnymi badanych silników	100
7. Zastosowanie wyników badań	105
7.1. Natężenie ruchu drogowego	105
7.1.1. Wprowadzenie	105
7.1.2. Środki transportu na badanym obszarze	108
7.2. Układ komunikacyjny Szczecina	109
7.3. Propozycje rozwiązania problemu ruchu tranzytowego w obrębie Szczecina	111
8. Podsumowanie	113
9. Wnioski	115
Literatura	117
Summary	125
Zusammenfassung	127